

indbyrdes forhold samt deres samspil med andre undtagelsesbestemmelser i offentlighedsloven, for så vidt angår dokumentoplysninger af udenrigspolitisk betydning.

Undtagelsesadgangen efter § 5, nr. 6, er absolut i den forstand, at dens anvendelse ikke er betinget af en konkret afvejning af betænkelighederne ved aktindsigt, men bestemmelsen omfatter til gengæld kun bestemte dokumenttyper («Dokumenter om udenrigspolitiske og udenrigsøkonomiske forhold»). Det må kræves, at dokumenter for at kunne undtages med hjemmel i bestemmelsen efter deres indhold vedrører emner af den nævnte beskaffenhed, hvormod det ikke vil være tilstrækkeligt, at et dokument, f.eks. om rent hjemlige økonomiske eller trafikmæssige spørgsmål, i en given situation vil være af udenrigspolitisk eller udenrigsøkonomisk interesse. Såfremt hemmeligholdelse er af væsentlig udenrigspolitisk betydning, vil undtagelsesbestemmelsen i § 2, stk. 2, nr. 1, dog i reglen kunne bringes i anvendelse.

Behovet for at begrænse offentlighedsprincippet af hensyn til landet forhold udadtil vil i praksis ikke sjældent skyldes traktatmæssige forpligtelser, herunder i særlig grad tavshedspligtsforskrifter, der gælder for arbejdet i internationale organisationer. I et vist omfang vil regelkonflikter mellem sådanne forskrifter og offentlighedsloven kunne løses i medfør af bestemmelsen i denne lovs § 7, nemlig såfremt den folkeretlige tavshedsforskrift er »speciel« (det vil sige, at tavshedspligtens omfang er nærmere præciseret) og ved lov er tillagt gyldighed her i landet. I tilfælde, hvor tavshedspligten følger af en fællesskabsforordning, der er umiddelbar anvendelig, vil denne som følge af rangforholdet mellem fællesskabsretten og national ret under alle omstændigheder gå forud for offentlighedsloven . . . Alt efter dokumentets indhold vil tavshedsforpligtelser i forhold til internationale organisationer endvidere kunne opfyldes ved anvendelse af f.eks. offentlighedslovens § 2, stk. 1, og § 5, nr. 6.

Om nødvendigt vil tavshedspligten derudover kunne sikres overholdt ved anvendelse af undtagelsesadgangen efter lovens § 2, stk. 2, nr. 1. Når det i Justitsministeriets bemærkninger til offentlighedsforslaget om denne bestemmelse

uden forbehold fremhæves, at folkeretlige forpligtelser kan være til hinder for, at begæringer om aktindsigt imødekommes, bygger dette på almindelige synspunkter vedrørende forholdet mellem de folkeretlige forpligtelser, der påhviler den danske stat, og intern dansk ret. I dansk juridisk litteratur fremhæves det således ofte, at de retsanvendende myndigheder ved anvendelsen af gældende lovgivning må anlægge den fortolkning, der er bedst egnet til at bringe bestemmelsen i overensstemmelse med bestående traktatmæssige forpligtelser («fortolkningsreglen») . . .

Bestemmelsen i offentlighedslovens § 2, stk. 2, nr. 1, må således antages at indeholde hjemmel for at undtage dokumenter fra offentlighedsordningen, i det omfang dette er påkrævet f.eks. for at opfylde en tavshedspligt, der påhviler danske myndigheder i forhold til EF, og dokumentet ikke er omfattet af en af offentlighedslovens øvrige undtagelsesbestemmelser . . .

Til illustration af, at også folkeretlige kytmer kan være til hinder for udlevering af dokumenter, kan henvises til udenrigsministerens besvarelse af folketingssspørgsmål nr. 552 af Ib Christensen, hvor det blandt andet anføres, at » . . . man også her i landet må respektere den praksis, at breve fra kommissionen ikke offentliggøres uden dennes indforståelse, jf. F.T. 1976/77, 2. samling, forhandlingerne, sp. 6868-6870. Der kan i øvrigt henvises til udtalelsen herom i ministeriet for offentlige arbejders skrivelse til udvalget.«

Det fremgår heraf, at bestemmelsen i § 5, nr. 6, i modsætning til bestemmelsen i § 2, stk. 2, nr. 1, var absolut i den forstand, at dokumenterne kunne undtages fra aktindsigt, uden at der skulle foretages en konkret afvejning af betænkelighederne ved aktindsigt. Bestemmelsen i § 5, nr. 6, var til gengæld begrænset til bestemte dokumenttyper, nemlig dokumenter om udenrigspolitiske og udenrigsøkonomiske forhold.

Det er ikke nærmere præciseret i betænkningen, om »dokumenter om udenrigspolitiske og udenrigsøkonomiske forhold« i § 5, nr. 6, også kunne anvendes til generelt at undtage dokumenter om EF-spørgsmål fra aktindsigt. Det er dog anført, at bestemmelsen i § 5, nr. 6, kun-